การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) แบ่งตามระยะเวลา

การประเมินผลโครงการหลังดำเนินการโครงการ

- ความหมายและลักษณะการประเมิน
  - การประเมินภายหลังจากได้นำโครงการไปใช้ดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดออกแบบไว้
  - คำที่ใช้ในภาษาอังกฤษ
    - Post Evaluation Program
    - Summative Evaluation Program
    - Impact Evaluation Program
- วัตถุประสงค์
  - เพื่อดูว่า ผลการดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
  - เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการ (Impact Assessment)
    - ผลจากโครงการ
    - ผลด้านลบที่เกิดขึ้น
  - เพื่อประเมินทรัพยากรที่ใช้ไปของโครงการ
- เทคนิคและวิธีการ
  - การประเมินประสิทธิผลของโครงการ (Effectiveness Program Evaluation)
  - การประเมินผลกระทบหรือผลข้างเคียงของโครงการ (Impact or Side Effect Program Evaluation)
  - การประเมินประสิทธิภาพและความเพียงพอของโครงการ (Efficiency and Sufficiency Program Evaluation)
- การใช้ผลการประเมิน
  - ใช้ในการพิจารณาเลือกแนวทางการดำเนินในอนาคตที่จะได้ประโยชน์สูงสุด
  - นำไปใช้ในเชิงนโยบาย เพื่อการกำหนดหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง นโยบาย (Policy Formulation)

การประเมินผลโครงการก่อนดำเนินการโครงการ

- ความหมายและลักษณะการประเมิน
  - การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำโครงการไปใช้ในการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการใช้โครงการจริง
- วัตถุประสงค์
  - โครงการมีความ**สอดคล้อง**หรือมีความสัมพันธ์แต่ละองค์ประกอบที่เขียนขึ้นหรือไม่ เพียงใด
  - โครงการมีความเป็นไปได้ คุ้มทุน ทันเวลา ในการนำไปใช้หรือไม่ เพียงใด (Feasibility of project)
  - โครงการมีอุปสรรคเพียงใดในการนำไปทดลองใช้งาน
- เทคนิคและวิธีการ
  - การตัดสินพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgement)
  - การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study)
  - การทดลองนำร่อง (Pilot Study)
- การใช้ผลการประเมิน
  - ปรับปรุงการเขียนโครงการให้สอดคล้องสมเหตุผล
  - เพิ่มหรือลดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมของโครงการ
  - ปรับเวลาในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ
  - เพิ่มหรือลดขอบเขตและขนาดของโครงการ
  - แก้ลำดับขั้นตอนกิจกรรม รวมทั้งปรับเปลี่ยนกิจกรรม(บางกิจกรรม) ของโครงการ

การประเมินผลในขณะดำเนินการโครงการ

- ความหมายและลักษณะการประเมิน
  - เป็นการประเมิมกระบวนการ ที่อยู่ในช่วงดำเนินงานของโครงการ
  - การประเมินควบคุมโครงการในช่วงของการใช้โครงการ
- วัตถุประสงค์
  - 2 คำถามสำคัญ
    - โครงการที่ดำเนินการนั้นนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมหรือไม่
    - กิจกรรมที่นำไปปฏิบัติได้ดำเนินการอย่างคงเส้นคงวาหรือไม่ (Consistency)
  - เหตุผลสำคัญ
    - เพื่อได้ข้อมูลที่สำคัญในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง
    - ช่วยตรวจสองวัตถุประสงค์ของโครงการได้รับการตอบสนองหรือบรรลุหรือไม่ "ใครกำลังได้รับอะไร และอย่างไร"
    - ใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจขยายผลหรือการยุบเลิกโครงการ
- การใช้ผลการประเมิน
  - ด้านวัตถุประสงค์โครงการ
  - เนื้อหาของโครงการ
  - เทคนิควิธีการของโครงการ
  - บริบทของโครงการ
- เทคนิคและวิธีการ
  - การทดลอง (Experiment)
  - PERT - Project Evaluation Review Technique
  - การวัดประสิทธิภาพความครอบคลุม (Coverage Efficiency Measurement)

แผนที่ความคิด การประเมินโครงการ (Project Evaluation)
เอกสารประกอบการบรรยาย ดร. เภสัชกร ประชาสรรค์ แสนภักดี Ph.D. มข. 24
เอกสารอ้างอิง/อ่านเพิ่มเติม : การประเมินโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน ดร. รัตนะ บัวสนธ์